

Wykonanie art. 119 ust. 1 lit. d) rozporządzenia w sprawie EFMR

A.	Akty prawne
	Ustawa z dnia 19 grudnia 2014 r. o rybołówstwie morskim (Dz.U. z 2019 r. poz. 586 z późn. zm.)
	Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu podziału ogólnych kwot połowowych i dodatkowych kwot połowowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 370)
	Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie kryteriów, na podstawie których Główny Inspektor Rybołówstwa Morskiego dokonuje oceny wagi stwierdzonego naruszenia przepisów wspólnej polityki rybołówstwa (Dz.U. z 2018 r. poz. 2469)
	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 września 2015 r. w sprawie wysokości kar pieniężnych za naruszenia przepisów o rybołówstwie morskim (Dz.U. z 2015 r. poz.1661)
B.	Organy administracji rybołówstwa morskiego
	<p>Organami administracji rybołówstwa morskiego są:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) minister właściwy do spraw rybołówstwa; 2) Główny Inspektor Rybołówstwa Morskiego – jako centralny organ administracji rządowej. Główny Inspektor Rybołówstwa Morskiego podlega ministrowi właściwemu do spraw rybołówstwa. <p>Z dniem 1 stycznia 2019 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie ustawy o rybołówstwie morskim oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2340).</p> <p>Zgodnie z przedmiotową ustawą, z dniem jej wejścia w życie, zniesieni zostali okręgowi inspektorzy rybołówstwa morskiego i zlikwidowane zostały okręgowe inspektoraty rybołówstwa morskiego. W ich miejsce utworzony został nowy organ centralnej administracji rządowej – Główny Inspektor Rybołówstwa Morskiego z siedzibą w Słupsku i urząd go obsługujący – Główny Inspektorat Rybołówstwa Morskiego.</p> <p>Organ ten jest odpowiedzialny za zadania związane z kontrolą przestrzegania przepisów o rybołówstwie morskim oraz o organizacji rynku rybnego, a także koordynację kontrolno-inspekcyjnych działań Polski w ramach realizacji celów wspólnej polityki rybołówstwa.</p> <p>Najważniejszymi zadaniami tego organu są:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) pełnienie funkcji organu koordynującego działania kontrolno-inspekcyjne, o którym mowa w art. 5 ust. 5 rozporządzenia nr 1224/2009; 2) zatwierdzanie świadectw połowowych, w przypadkach, o których mowa w art. 15 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1005/2008 z dnia 29 września 2008 r. ustanawiającego wspólnotowy system zapobiegania nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom oraz ich powstrzymywania i eliminowania, zmieniającego rozporządzenia (EWG) nr 2847/93, (WE) nr 1936/2001 i (WE) nr 601/2004 oraz uchylającego rozporządzenia (WE) nr 1093/94 i (WE) nr 1447/1999 (Dz. Urz. UE L 286 z 29.10.2008, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1005/2008”; 3) sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów o rybołówstwie morskim i o organizacji rynku rybnego, w tym: <ol style="list-style-type: none"> a) wykonywanie kontroli, a także inspekcji, o których mowa w rozporządzeniu nr 1224/2009 oraz rozporządzeniu nr 1005/2008, b) realizacja obowiązków państwa członkowskiego Unii Europejskiej, o których mowa w rozporządzeniu nr 1005/2008 – w przypadku przywozu produktów rybołówstwa drogą morską;

	<p>4) dokonywanie oceny wagi naruszeń przepisów wspólnej polityki rybołówstwa w ramach wspólnotowego systemu kontroli;</p> <p>5) nakładanie kar pieniężnych za naruszenia przepisów o rybołówstwie morskim oraz o organizacji rynku rybnego;</p> <p>6) przyznawanie punktów za poważne naruszenia przepisów wspólnej polityki rybołówstwa;</p> <p>7) poświadczanie dokumentów, o których mowa w art. 7 ust. 2 i 3 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 404/2011 z dnia 8 kwietnia 2011 r. ustanawiającego szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Rady (WE) nr 1224/2009 ustanawiającego wspólnotowy system kontroli w celu zapewnienia przestrzegania przepisów wspólnej polityki rybołówstwa (Dz. Urz. UE L 112 z 30.04.2011, str. 1, z późn. zm.);</p> <p>8) poświadczanie dokumentów, o których mowa w art. 14 ust. 5 lub 6 ustawy z dnia 19 grudnia 2014 r. o rybołówstwie morskim;</p> <p>9) wykonywanie obowiązków państwa członkowskiego Unii Europejskiej w zakresie:</p> <p>a) przyjęcia deklaracji, o której mowa w art. 8 ust. 1 rozporządzenia nr 1005/2008, i przekazywania jej ministrowi właściwemu do spraw rybołówstwa,</p> <p>b) weryfikacji mocy silników zgodnie z art. 41 rozporządzenia nr 1224/2009.</p>
C.	Rejestr statków rybackich
	<p>Rejestr floty rybackiej jest prowadzony zgodnie z art. 24 rozporządzenia Rady 1380/2013 oraz licencje połowowe i zezwolenia wydawane są zgodnie z rozporządzeniem Rady 1224/2009. Szczegółowe zasady wydawania licencji połowowych określa ustawa z dnia 19 grudnia 2014 r. o rybołówstwie morskim. Licencja wydawana jest na wniosek zainteresowanego podmiotu po wpisaniu statku do rejestru statków rybackich. W celu otrzymania specjalnego zezwolenia połowowego, które uprawnia do prowadzenia połowów na wodach Morza Bałtyckiego, konieczne jest uprzednie otrzymanie licencji połowowej. Wykonywanie rybołówstwa wymaga posiadania obu wydanych dokumentów.</p>
D.	Zbieranie danych
	<p>Procesy gromadzenia danych mające na celu zapewnienie zgodności z zasadami wspólnej polityki rybołówstwa i monitorowanie działalności połowowa, zgodnie z rozporządzeniem (WE) 1224/2009 wykonywane są przez Centrum Monitorowania Rybołówstwa.</p> <p>Do zadań Centrum Monitorowania Rybołówstwa należy w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. wprowadzanie danych dotyczących działalności połowowej do Elektronicznego Systemu Raportowania (ERS); 2. przygotowywanie i przekazywanie raportów do systemu informatycznego Komisji Europejskiej „FIDES” oraz do międzynarodowych organizacji rybackich i instytucji naukowych, danych związanych z wykonywaniem rybołówstwa morskiego; 3. satelitarne monitorowanie statków rybackich (VMS): pływających pod polską banderą, bez względu na wody lub port, w którym się znajdują, państw członkowskich Unii Europejskiej oraz statków rybackich państw trzecich w momencie, gdy znajdują się one na wodach podlegających jurysdykcji Rzeczypospolitej Polskiej; 4. zapisywanie i przechowywanie danych z VMS otrzymanych od statków rybackich pływających pod polską banderą lub zarejestrowanych w polskim rejestrze statków oraz danych otrzymanych od statków rybackich pływających pod banderą innego niż Polska państwa członkowskiego w formie danych komputerowych przez okres trzech lat; 5. zapisywanie i przechowywanie danych z ERS otrzymanych z elektronicznych dzienników połowowych od statków rybackich pływających pod polską banderą oraz danych otrzymanych od statków rybackich pływających pod banderą innego niż Polska państwa członkowskiego w formie danych komputerowych; 6. przesyłanie do CMR innych państw danych dotyczących statków rybackich pływających pod polską banderą w czasie, gdy znajdują się one na wodach danego państwa, a w szczególności danych z systemu VMS oraz ERS;

	<p>7. współpraca z Głównym Inspektorem Rybołówstwa Morskiego w zakresie: otrzymywanych dokumentów, informowania o nieprawidłowościach w działaniu terminali satelitarnych znajdujących się na jednostkach rybackich, wymian inspektorów do zagranicznych portów i na zagraniczne statki kontrolne w ramach wspólnych kampanii kontrolnych (Joint Deployment Plans - JDP), wymian inspektorów z innych państw członkowskich w ramach wspólnych kampanii kontrolnych JDP;</p> <p>8. stały udział w Grupie Sterującej oraz Grupie Technicznej ds. kontroli rybołówstwa na Bałtyku oraz w pracach i spotkaniach organizowanych przez Europejską Agencję Kontroli Rybołówstwa (EFCA);</p> <p>9. współpraca ze służbami kontrolnymi innych państw członkowskich, Komisji Europejskiej i Europejskiej Agencji Kontroli Rybołówstwa (EFCA);</p> <p>10. koordynowanie, udział i zapewnienie prawidłowego przebiegu całorocznych kampanii inspekcyjnych (JDP) prowadzonych na Morzu Bałtyckim, w tym przygotowywanie zestawień kontrolnych i planów działań dla statków kontrolnych;</p> <p>11. administrowanie, zarządzanie i utrzymanie ciągłości pracy systemów informatycznych: E-logbook, ERS, VMS, Powiadomień SMS, Sales Note (system elektronicznej rejestracji dokumentów sprzedaży i przejęcia produktów rybnych, w związku z art. 62 rozporządzenia Rady (WE) nr 1224/2009 z dnia 20 listopada 2009 r. ustanawiającego wspólnotowy system kontroli w celu zapewnienia przestrzegania przepisów wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 847/96, (WE) nr 2371/2002, (WE) nr 811/2004, (WE) nr 768/2005, (WE) nr 2115/2005, (WE) nr 2166/2005, (WE) nr 388/2006, (WE) nr 509/2007, (WE) nr 676/2007, (WE) nr 1098/2007, (WE) nr 1300/2008, (WE) nr 1342/2008 i uchylającego rozporządzenia (EWG) nr 2847/93, (WE) nr 1627/94 oraz (WE) nr 1966/2006(Dz. Urz. UE L 343 z 22.12.2009, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1224/2009”), oraz przekazywanie danych do Systemu Wymiany Danych Rybackich UE (FIDES III);</p> <p>12. prowadzenie prac i dokumentacji dotyczących rozwoju i modernizacji systemów informatycznych, w tym monitorowanie jakości i poprawności danych otrzymanych z systemu VMS oraz dzienników elektronicznych przy użyciu systemu walidacji;</p>
E.	Kwoty połowowe
	<p>Kwoty połowowe przyznawane corocznie w drodze rozporządzenia Rady (UE) ustalającego uprawnienia do połowów odniesieniu do niektórych stad ryb i grup stad ryb w Morzu Bałtyckim obowiązują w odniesieniu do łososia, szprota, dorsza stada wschodniego, dorsza stada zachodniego, śledzia stada centralnego, śledzia stada zachodniego i gładzicy. Ogólne kwoty połowowe są dzielone na indywidualne kwoty połowowe i wspólne kwoty połowowe na podstawie rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu podziału ogólnych kwot połowowych i dodatkowych kwot połowowych.</p> <p>Ustawa o rybołówstwie morskim zezwala na możliwość wymiany indywidualnych kwot połowowych pomiędzy armatorami statków rybackich, zgodnie z zasadą „gatunek za gatunek”. Rozwiązanie zakłada, iż indywidualne kwoty połowowe mogą być wymieniane w całości lub w części pomiędzy armatorami statków rybackich, którym przyznano na dany obszar indywidualne kwoty połowowe gatunków organizmów morskich, których dotyczy wymiana. Wymian dokonywać można zgodnie ze współczynnikiem przeliczeniowym ilości organizmów morskich danego gatunku objętego indywidualną kwotą połowową, która może być wymieniona na określoną ilość organizmów morskich innego gatunku objętego indywidualną kwotą połowową na danym obszarze. Szczegółowy współczynnik przeliczeniowy jest corocznie określany przez ministra właściwego do spraw rybołówstwa, w drodze rozporządzenia, na podstawie wysokości ogólnych kwot połowowych oraz wartości rynkowej za poszczególne gatunki organizmów morskich i zgodnie z przepisami ustawy. Minister określa również szczegółowe warunki wymiany indywidualnych kwot połowowych.</p>

F.	Kontrola
	<p>Nadzór nad przestrzeganiem przepisów o rybołówstwie morskim sprawuje Główny Inspektor Rybołówstwa Morskiego za pośrednictwem inspektorów rybołówstwa morskiego, przy czym współdziała z organami i jednostkami organizacyjnymi Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Krajowej Administracji Skarbowej, Inspekcji Handlowej, Inspekcji Weterynaryjnej, Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Straży Rybackiej, Społecznej Straży Rybackiej, Straży Granicznej, Inspekcji Transportu Drogowego, Policji, oraz ze strażami gminnymi, wojewódzkimi inspektoratami ochrony środowiska, podmiotami zarządzającymi portami i przystaniami morskimi i z terenowymi organami administracji morskiej, z uwzględnieniem właściwości i kompetencji tych organów i jednostek organizacyjnych.</p> <p>Wśród działalności kontrolnej można wyróżnić: kontrole na morzu, kontrole w porcie, kontrole dokumentów, kontrole punktów skupu (obrotu). Inspektorzy rybołówstwa morskiego dysponują danymi pochodzącymi z systemów elektronicznych. Kontrole podmiotów o podwyższonym ryzyku (np. na morzu, czy w nocy) są prowadzone przez minimum dwóch inspektorów rybołówstwa morskiego. Z reguły sprawdzane są zapisy w dzienniku połowowym oraz dokumenty uprawniające do wykonywania rybołówstwa morskiego. Dokonuje się także fizycznego sprawdzenia masy ryb (ważenie podczas sprzedaży w centrach sprzedaży albo przy użyciu wagi inspektora) oraz sprawdzenia narzędzi połowowych. Wynikiem kontroli jest protokół, który podpisuje inspektor rybołówstwa morskiego oraz przedstawiciel armatora lub kontrolowanego podmiotu. Protokół może pozostać „bez uwag” albo zawierać wskazanie naruszeń przepisów. Wyniki kontroli są wpisywane do systemu inspekcji rybackich i statystyk (OSIRIS). W przypadku stwierdzenia naruszeń przepisów prowadzi się postępowanie administracyjne, zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania administracyjnego, które kończy się wydaniem decyzji administracyjnej.</p>
G.	Przypadki niezgodności ze strony Państw Członkowskich lub beneficjentów
	<p>Wszyscy przyznani beneficjenci EFMR są sprawdzani przed przyznaniem dotacji zgodnie z art. 10 rozporządzenia (UE) nr 508/2014.</p>
	<p>W roku 2018 nie stwierdzono poważnych naruszeń, które miałyby wpływ na przyznanie pomocy oraz nie były podejmowane żadne działania naprawcze, o których mowa w art. 10 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 508/2014. W przedmiotowej sprawie została wydana decyzja administracyjna kapitanowi statku rybackiego naruszającego przepisy o rybołówstwie. Należy wskazać, że kapitan statku rybackiego nie może być beneficjentem PO RYBY, w związku z czym to zdarzenie nie dotyczy ww. artykułu.</p>